

การใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย
THE USE OF FORTUNE TELLING OF THAI PEOPLE

อัจฉรา ภูวพิทยานนท์

E-mail: 6051203277@lamduan.mfu.ac.th

หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ดร. เดชนันต์ บังกิโล

E-mail: dej-anan@mfu.ac.th

สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูดวงของคนไทย และ (2) เพื่อศึกษาทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีสถานภาพโสด อายุระหว่าง 20-29 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นพนักงานเอกชน มีรายได้อยู่ในระหว่าง 15,001-20,000 บาท และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคใต้ หัวข้อเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากรู้มากที่สุด คือ เรื่องงาน เรื่องความรัก และเรื่องการเงิน ตามลำดับ โดยวัตถุประสงค์ของการดูดวงคือ เพื่อให้มั่นใจต่อการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ สำหรับความรู้สึกระดับความทุกข์หลังการดูดวงปรากฏว่า ความทุกข์ลดลงครึ่งหนึ่ง โดยทั่วไปแล้วผู้ตอบแบบสอบถามรับสื่อเกี่ยวกับการทำนายดวงชะตาจากการอ่านคอลัมน์ทำนายดวงชะตาจากนิตยสาร การติดตามข่าวสารหมอดูชื่อดังในการทำนายดวงชะตาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และรับการทำนายดวงชะตาผ่าน Website YouTube Face book Instagram Line และ Application ซึ่งค่าใช้บริการในการดูดวงต่อครั้ง คือ 100-299 บาท และความถี่ต่อการใช้บริการดูดวง คือ 1 ครั้งต่อปี

คำสำคัญ: การทำนายโชคชะตา/คนไทย

Abstract

The purposes of this research were (1) to study Thai people behavior on fortune telling and also (2) to study the attitudes and belief about the use of fortune telling of Thai citizen. The study sampled 399 people.

The results of the study revealed that respondents who passionate about fortune telling were female and most of them were single with the age between 20-29 years old. The education level was bachelor degree and most of them were office staff working in private sector. The income per month was approximately 15,001-20,000 baht per month and most of them were residing in the Southern part of Thailand. The study also revealed that most people want to know were about work, love and finances respectively. The most fortune telling objective of respondents was to create confidence to situation decides. The results of concern level of respondents were found that concern level decrease. In general, respondents accepted the media about fortune telling from reading the fortune telling columns in magazines to following famous fortuneteller on social media sites such as YouTube, Facebook, Instagram, Line and other applications. According to the study, people paid to fortune telling from 100 baht to upwards of 299 baht. The frequency of fortune telling reading for Thai people was time per year.

Keywords: Fortune telling/Thai people

บทนำ

ธุรกิจหมอดู เป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้อยู่ในหลักพันล้านบาท จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2550 ธุรกิจหมอดูทำเงินสะพัดถึง 2,500 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2551 เงินสะพัดถึง 1,850 ล้านบาท โดยคำนวณจากจำนวนคนที่ใช้บริการหมอดู ความถี่ในการใช้บริการ และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการใช้บริการ ข้อมูลจาก ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2551) แม้ว่าเงินสะพัดจะลดลง แต่ธุรกิจหมอดูยังคงดำเนินต่อไปได้เรื่อย ๆ และสิ่งที่น่าสนใจ คือ ธุรกิจหมอดูก่อให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องตามมา เช่น ธุรกิจทำบุญสะเดาะเคราะห์ ธุรกิจหนังสือพยากรณ์ดวงชะตา รวมไปถึงธุรกิจสื่อสารประเภท Internet และทางโทรศัพท์หรือระบบ Audio Text ที่ให้บริการดูดวงจากผลการคำนวณในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ธุรกิจที่ได้รับผลประโยชน์ได้จากธุรกิจหมอดูเหล่านี้ ทำให้เกิดเม็ดเงินสะพัดในธุรกิจต่อเนื่องถึง 700 ล้านบาทต่อปี เห็นได้ชัดถึงความสอดคล้องกันระหว่างธุรกิจหมอดู และธุรกิจทำบุญ

ในปัจจุบัน พ.ศ. 2562 ธุรกิจหอดูดาวได้เปลี่ยนไปจากเดิมค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นยุคของ Social Media หอดูดาวออนไลน์เข้ามาทำหน้าที่แทนหอดูดาวตั้งโต๊ะ หรือที่เรียกกันว่า หอดูดาว 4.0 ซึ่งเป็นการดูดวงผ่าน Website, YouTube Chanel รวมไปถึง Application ต่าง ๆ ที่สามารถให้บริการทำนายดวงชะตาได้อย่างรวดเร็ว ตรงตามใจผู้รับการทำนาย โดยธุรกิจที่ได้รับผลพลอยได้จากธุรกิจหอดูดาวออนไลน์ คือ ธุรกิจเครื่องรางของขลัง หรือธุรกิจวัตถุมงคล กล่าวกันว่าเป็นธุรกิจต้นทุนต่ำแต่กำไรสูง ซึ่งจำหน้าให้แกผู้ที่เชื่อถือ และศรัทธาในความศักดิ์สิทธิ์ของสถานที่หรือตัวบุคคล ซึ่งความต้องการของผู้ที่ซื้อวัตถุมงคล เครื่องรางหรือการบูชาของขลังต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องความร่ำรวย เสน่ห์มหานิยม สุขภาพ และความแคล้วคลาดปลอดภัย เป็นต้น และอีกหนึ่งธุรกิจมาแรง คือ ธุรกิจเสริมความงามที่เก็งกำไรในด้านปรับเปลี่ยน โหงวเฮ้ง อาทิ การสักคิ้วถาวร การปรับรูปหน้าด้วยการร้อยไหม และการปรับเปลี่ยนรูปหน้าด้วยการศัลยกรรม เป็นต้น

หน้าที่หลักของหอดูดาว คือ การทำนายดวงชะตาวิธีผ่านรูปแบบต่าง ๆ อาทิ อักษรระ 8 ตัว กราฟ หรือการพยากรณ์ตัวเลข 12 ตัว ดาราพยากรณ์ การดูดวงผ่านอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ฝ่ามือ โหงวเฮ้ง (ดูใบหน้า) ฝ่ามือเท้า และกระดูกสันหลัง ศาสตร์แห่งการเสี่ยงทาย ศาสตร์แห่งชื่อ สกุล ศาสตร์ว่าด้วยบ้านเรือน ศาสตร์ว่าด้วยภรรยา ศาสตร์แห่งดวงดาว ศาสตร์แห่งไฟ ศาสตร์แห่งตัวเลข และตำราพรหมชาติ เป็นต้น ดังที่โต สุริยาอารักษ์ (2553) การดูดวงถือได้ว่าเป็นเรื่องที่อยู่คู่กันมายาวนานกับความเชื่อของคนไทย เพราะหากคนเราขาดความเชื่อแล้วไซ้จะทำให้หมดศรัทธาในทุกสิ่ง การดูดวงจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่คนไทยนิยมดูกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง แม้จะถูกมองว่ามั่วมาย แต่ก็มีปฏิเสธไม่ได้ว่า ครั้งหนึ่งในชีวิตคนย่อมผ่านการดูดวงมาแล้วทั้งสิ้น เพราะการดูดวง ทำให้ได้รู้ทิศทางของอนาคต ได้วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกหลัก ถูกต้อง และตรงจุด ได้รู้การเสริมดวงที่เหมาะสมกับดวงชะตาชีวิต ทั้งนี้เพื่อเสริมบารมีตน และได้รู้ถึงหลักการแก้เคล็ดในด้านต่าง ๆ กล่าวกันว่าจะทำให้ความทุกข์ทุเลาลง และบันเทิงใจได้ในเร็ววัน

สำหรับการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย ทั้งด้านหัวข้อหลักในการดูดวงของคนไทย ด้านการใช้สื่อ และการรับชม รับประทานอาหาร อันเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์การดูดวงของคนไทย รวมไปถึง ความรู้สึกถึงระดับความทุกข์หลังการดูดวง และความถี่ในการดูดวงของคนไทย ซึ่งจากการศึกษาหัวข้อดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าในยุคที่เศรษฐกิจออนไลน์เป็นใหญ่เช่นนี้ การดูดวงในรูปแบบต่าง ๆ ก็ได้ถูกพัฒนามาเป็นการดูดวงแบบออนไลน์เช่นเดียวกัน รวมไปถึงการพัฒนาไปถึง Application ดูดวง ทั้งนี้คนส่วนใหญ่จะมองว่าการให้บริการการทำนายโชคชะตาแบบนี้ดูสะดวกขึ้น หรืออาจมองว่าความขลัง ความแม่นยำ และความน่าเชื่อถือ มั่นหมายไป เหล่านี้ขึ้นอยู่กับการใช้วิจารณญาณส่วนบุคคล แต่สำหรับเชิงธุรกิจ

เรียกได้ว่า การดูดวงออนไลน์ คือ ธุรกิจหมอดูยุค 4.0 ที่ได้สร้างปรากฏการณ์ใน Social Media ไม่ว่าจะเป็นการ Live สด เช็คดวงฟรี ใน Facebook เพื่อดึงดูดให้ผู้ที่สนใจเข้ามารับฟังถึงลักษณะการทำนาย เพื่อต่อยอดไปเป็นลูกค้าในอนาคตอันใกล้ รวมถึงใน Facebook Fanpage เช่นเดียวกัน จะเห็นได้ว่าการสร้าง Content ที่น่าสนใจ รูปแบบ คือ ข้อความสั้น ๆ ได้ใจความ และตรงใจให้แก่ผู้ที่ชื่นชอบในการทำนาย เหล่านี้ ถือเป็นการทำ Digital Marketing ที่แทบไม่ต้องลงทุนอะไรมากมาย เพียงแค่จ่ายค่าโฆษณาให้แก่ผู้รักษาระบบเพื่อเพิ่มการมองเห็นของเพจดังกล่าว เป็นต้น และเมื่อเราได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย การต่อยอดธุรกิจหมอดูออนไลน์นี้จึงถือได้ว่ามีเกณฑ์ประสบความสำเร็จ เพราะไม่ว่าการทำธุรกิจใด การตั้งกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างถูกต้อง ก็ถือได้ว่ามีชัยไปกว่าครึ่ง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย พบว่า งานวิจัยที่ใกล้เคียงกับการศึกษาครั้งนี้ คือ งานวิจัยของอัครกิตต์ สินธุวงศ์ศรี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร ในแง่การรับรู้ตามปรากฏการณ์บาร์นัม (Barnum Effect) กล่าวคือ บุคคลมักให้คะแนนความถูกต้องในระดับที่สูงกับคำอธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนซึ่งเชื่อว่าทำขึ้นมาโดยเฉพาะ ทั้งที่จริงแล้วเป็นคำอธิบายที่คลุมเครือ และกว้างขวางพอที่จะครอบคลุมถึงบุคคลทั่วไป ในแง่มุมมองภาพรวมของการรับรู้เกี่ยวกับการดูดวง ทำให้เห็นว่าคนในสังคม ไม่ว่าจะอาชีพ เพศ หรือ อายุ ต่างก็มีเรื่องหรือปัญหาที่ทำให้เกิดความทุกข์ใจได้ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าทางออกที่สำคัญที่สุดเมื่อเกิดปัญหาคนจำนวนหนึ่งยังคงพึ่งพิงหมอดู ในการใช้บริการดูดวง และใช้ชีวิตให้เป็นไปตาม โชคชะตา เพราะเชื่อกันว่าหมอดูคือผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว และช่วยลดระดับความทุกข์ที่มีให้น้อยลง สำหรับผลจากการศึกษาพฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร สะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธา และคาดหวังในคำพูด รวมไปถึงการทำนายของหมอดูเป็นอย่างมาก เพราะมีความเชื่อและมุมมองด้านการรับรู้เกี่ยวกับการดูดวง โดยแนวโน้มของผู้ใช้บริการดูดวง มองว่าการดูดวงนั้นเป็นข้อเท็จจริง นั่นเป็นเพราะว่าศาสตร์ของหมอดูมีการใช้หลักสถิติมาอ้างอิงในการทำนาย เป็นสิ่งที่สามารถเชื่อถือได้ และยังเชื่อตามมาว่าการดูดวงเป็นสิ่งที่ลึกลับอัศจรรย์ เพราะสามารถได้รู้คำตอบล่วงหน้า ตามหลักการทำนายของศาสตร์แขนงต่างๆ ที่มีหลากหลายรูปแบบ

สำหรับงานวิจัย การใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย มีความแตกต่างจากวิจัยของ อัครกิตต์ สินธุวงศ์ศรี (2560) ในด้านวัตถุประสงค์ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมผลของงานวิจัย เนื่องจากงานวิจัยนี้ เก็บข้อมูลจากผู้ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาทั้ง 6 ภาคในประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก

และภาคใต้ เพื่อให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมการคูดวงของคนไทย และทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการคูดวงของคนไทย
2. เพื่อศึกษาทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ถวัลรัตน์ กัลชาญกิจ (2558) ศึกษาเรื่อง บุคลิกภาพผู้บริโภค ความเชื่อ โชคลางและพฤติกรรมการซื้อเครื่องประดับหินสีมงคล โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง (1) ลักษณะบุคลิกภาพ ความเชื่อ โชคลาง และพฤติกรรมการซื้อสินค้า (2) ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ ความเชื่อ โชคลาง และพฤติกรรมการซื้อสินค้า (ปัจจัยทางการตลาดและการสื่อสาร) และ (3) ความแตกต่างของการเปิดรับสื่อ ความเชื่อ โชคลาง และพฤติกรรมการซื้อสินค้า (ปัจจัยทางการตลาดและการสื่อสาร) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ซื้อและสวมใส่หรือเคยสวมใส่เครื่องประดับหินสีมงคลอายุตั้งแต่ 18 ปีที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

สุดถนอม เอี่ยมลออ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิธีดำเนินธุรกิจและปัจจัยความเชื่อด้านโหราศาสตร์ ประเภทไฟยิปซีในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้ (1) เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินธุรกิจโหราศาสตร์ประเภทไฟยิปซีในประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อทางด้านโหราศาสตร์ประเภทไฟยิปซีในประเทศไทย และ (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของผู้ให้บริการโหราศาสตร์ประเภทไฟยิปซีในประเทศไทย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ประกอบการธุรกิจโหราศาสตร์ประเภทไฟยิปซีจำนวน 10 ราย และผู้ให้บริการ จำนวน 400 ราย โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการศึกษา

ณัฐชัย อยู่ยืนนาน, เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต (2559) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้บริการพยากรณ์โชคชะตาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการพยากรณ์โชคชะตาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 400 คน

อัครกิตต์ สิ้นธุวงศ์ศรี (2559) ศึกษาเรื่อง การรับรู้ การเสพติดและผลกระทบจากการคูดวง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการคูดวงทั้ง 3 มิติ ตามหลักข้อเท็จจริง เรื่องที่สร้างขึ้น

และเรื่องลึกลับอัศจรรย์ อีกทั้งยังศึกษาพฤติกรรมการเสพติดและผลกระทบจากการเสพติดดูด และเพื่อศึกษาการรับรู้ มิติของการดูดวงและมีการพัฒนาแบบสอบถามขึ้นมาตามผลของปรากฏการณ์บาร์นัม (Barnum Effect) โดยเก็บแบบสอบถามทั้งหมด 385 ชุด

อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี (2560) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขต กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขต กรุงเทพมหานคร และ (2) เพื่อศึกษาปรากฏการณ์บาร์นัม (Barnum Effect) ที่ส่งผลต่อการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 385 คน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคู่มือใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ (Online Survey) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาทุกรูปแบบ ทั้ง 6 ภาค ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Chain Sampling)

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง สำหรับในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ประชากรที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาทุกรูปแบบ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 399 ชุด และใช้สูตรคำนวณหากลุ่มตัวอย่างกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ซึ่งเป็นสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3. ขอบเขตด้านเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 เดือน ค่ะ ตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 โดยเริ่มจากการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างเครื่องมือ และการกำหนดรูปแบบการประเมิน การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษางานวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์ จัดทำผ่าน Google form และส่งลิงค์ให้กับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อตอบผ่านระบบออนไลน์ โดยมีข้อจำกัด คือ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องอาศัยอยู่ 6 ภาค ในประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาทุกรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยมีแหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษามี 2 ส่วน ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมจากเอกสารงานวิจัย หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแล และการทำนายโรคชะตาในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบกับข้อมูลที่ค้นคว้าจากเว็บไซต์ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาตามกรอบแนวคิดวิจัยในหัวข้อเรื่อง การใช้บริการการทำนายโรคชะตาของคนไทย

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม ซึ่งเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 คน เพื่อใช้ประกอบการศึกษาตามกรอบแนวคิดวิจัยด้านการใช้บริการการทำนายโรคชะตาของคนไทย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์ ผ่าน Google form ในการเก็บข้อมูลของคนไทยทั้ง 6 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยมีข้อจำกัดว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามต้องเคยใช้บริการการทำนายดวงชะตาทุกรูปแบบมาแล้วเท่านั้น

3. สถิติที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล เมื่อผ่านกระบวนการจัดเก็บข้อมูลครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สถิติเชิงพรรณนา สำหรับการใช้คำนวณเพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการวิจัย

สรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามผู้ที่เคยดูแล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.2 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.8 มีอายุอยู่ในระหว่าง 20-29 ปี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.4 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.1 รองลงมาคือ อายุอยู่ในระหว่าง 30-39 ปี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 10.9 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.4 และอายุอยู่ในระหว่าง 40-49 ปี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 3.6 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 4.5 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.1 สถานภาพสมรส เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 14.9 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.9 และสถานภาพ หม้าย หย่าร้าง เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 1.5 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 34.3 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.9 รองลงมาคือ นักศึกษา โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 20.2 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.4 และประกอบอาชีพอิสระ โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 9.9 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.9 ซึ่งมีรายได้

อยู่ในระหว่าง 15,001-20,000 บาท โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 23.8 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.4 รายได้อยู่ในระหว่าง 10,001-15,000 บาท โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 20.8 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.9 และรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 20.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.9 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ระดับปริญญาตรี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 73 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 14.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.9 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 12.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.4 ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคใต้ โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 22.6 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.4 รองลงมาคือ ภาคเหนือ โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 19.3 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.9 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 17.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูดวงของคนไทย

จากผลวิเคราะห์พฤติกรรมการดูดวงของคนไทย พบว่า จากผู้ที่เคยใช้บริการการทำนาย โชคชะตา ทั้ง 6 ภาค ในประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ จำนวน 399 คน ซึ่งผลสรุปจากแบบสอบถามค่าเฉลี่ย ร้อยละที่มากที่สุด อันดับแรก คือ ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 23.06 รองลงมาคือ ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 21.05 และภาคภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 17.30 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ย ร้อยละที่มากที่สุดสำหรับการวิเคราะห์ ด้านสาเหตุนี้ ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าเกี่ยวเนื่องมาจาก ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในระยะ 15 ปี นับจากปี พ.ศ. 2547-2562 ที่ผ่านมา ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเชิงสังคมต่อเด็กและสตรีในพื้นที่อย่างรุนแรง นอกจากตัวเลขการเสียชีวิตและบาดเจ็บแล้ว ยังพบเด็กกำพร้ากว่า 5,000 คน ทั้งนี้ยังส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้คนทุกจังหวัดที่อยู่ในภาคใต้ วจนา วรธยากร (2562) ด้วยเหตุนี้เอง การใช้บริการการทำนายดวงชะตาของเพศหญิง ในภาคใต้ จึงมีค่าเฉลี่ยร้อยละที่สูงมาเป็นอันดับหนึ่ง ดังที่ ชุตินา ประภาสวุฒิสาร (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้หญิงชอบดูดวง สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นหลักๆ นั่นคือ (1)สังคมยุคนี้มีความเสี่ยงในหลากหลายรูปแบบ (2) ลักษณะการเลี้ยงดู การอบรม ทางด้านสังคม ผู้หญิงมักถูกติกรอบมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้ผู้หญิงนั้นต้องหาที่พึ่งทางใจในการที่ตนเองจะหนีกรอบออกมาจากรูปแบบชีวิตที่ตนเองมีพึงประสงค์ และ (3)การดูดวงคืองานอดิเรก และเป็นความสบายใจที่ผู้หญิงจะได้ทำสิ่งนี้ในพื้นที่สาธารณะ แต่มีความเป็นส่วนตัว ดังนั้นข้อสรุปจากผลวิจัยที่กล่าวว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ โดยเฉพาะเพศหญิง มีการใช้บริการ การทำนายโชคชะตา มากที่สุด นั่นก็เพราะสาเหตุของความทุกข์ใจ ต้องการที่พึ่งทางใจ อยากปรับเปลี่ยนแนวคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิต

รวมไปถึงการได้รับความสบายใจที่ได้มีหมอดูคอยรับฟังทุกปัญหา และอีกหนึ่งผลวิจัยหลักซึ่งวัดได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ในจำนวนการเก็บแบบสอบถามออนไลน์ 399 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีจำนวนถึง 332 คน อ้างอิงจาก 3 ประเด็นหลักที่ได้กล่าวไว้ในการสรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการดูดวงของคนไทยข้างต้นอย่างชัดเจน

จากผลวิเคราะห์พฤติกรรมการดูดวงของคนไทย จากหัวข้อในการดูดวง 3 อันดับแรก ได้แก่ เรื่องการงาน (ความก้าวหน้าและความเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน อุปสรรคในการทำงาน) อันดับที่สอง ได้แก่ เรื่องความรัก (เนื้อคู่ การสานต่อความสัมพันธ์) และอันดับที่สาม ได้แก่ เรื่องการเงิน ธุรกิจ (ช่องทางการเงิน การค้า การเจรจาต่อรองธุรกิจ) จะเห็นได้ว่าคนไทยใส่ใจเรื่องงานและช่องทางการหาเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำงานโดยตรง และที่สำคัญ ในเรื่องความรักที่จะคอยคำซุจจิตใจ เพื่อช่วยในด้านของกำลังใจในการทำงาน สอดคล้องกับ จุฬารัตน์ หวังเจริญ (2562) ที่ให้นิยามไว้ว่า ผู้ที่มีความรักและความทุ่มเทจะมีความกระตือรือร้นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและมีพลังที่จะขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จซึ่งคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้คือผลของแรงบันดาลใจที่แข็งแกร่งหรือความตั้งใจที่แท้จริง รวมไปถึงพฤติกรรมการใช้สื่อ การทำนายดวงชะตาและการรับชม รับฟัง ข่าวสารสาระ เกี่ยวกับการให้บริการการทำนายดวงชะตาของคนไทย โดยเรียงจากลำดับการความบ่อย 3 ลำดับ ซึ่งลำดับแรก ได้แก่ การอ่านคัมภีร์ทำนายดวงชะตาจากนิตยสาร ลำดับที่สอง ได้แก่ การติดตามข่าวสารหมอดูชื่อดังในจิวรทำนายดวงชะตาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และลำดับที่สาม ได้แก่ การรับการทำนายดวงชะตาผ่าน Face book Instagram Line YouTube ตามลำดับ ซึ่งทั้งสามลำดับล้วนมีค่าเฉลี่ยแปรผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะเห็นได้ว่าในยุคปัจจุบัน การดูดวงไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป เพราะกระแสสังคมด้านธุรกิจหมอดูนั้น ได้สร้างความสะดวกสบายสำหรับการใช้บริการ การทำนายโชคชะตาไว้กับหลากหลาย Application ซึ่งสามารถ Download มาเก็บไว้ได้ใน Smart phone ดังที่ ณภัทร ภูทับทิมทอง (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ข้อดีของการดูดวงออนไลน์คือ การได้รับความเป็นส่วนตัว ทั้งในเรื่องของการเผชิญหน้า และการได้รับความเป็นส่วนตัว ทางด้านข้อมูล หรือเรื่องราวบางประการที่ไม่ต้องการให้ใครทราบ รวมไปถึงการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปหานักพยากรณ์ และการชำระเงินค่าบริการก็ยังสามารถโอนผ่าน Internet Banking, ATM, LINEPAY และ PAYPAL ได้อีกด้วย

สรุปผลจากการวิเคราะห์ทัศนคติและความเชื่อต่อการให้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย

จากผลวิเคราะห์ทัศนคติและความเชื่อต่อการให้บริการการทำนายโชคชะตา จากผู้ที่เคยใช้บริการ การทำนายโชคชะตาประเทศไทย จำนวน 399 คนพบว่า คนส่วนใหญ่เชื่อในศาสตร์แห่งการ

ทำนาย และมีความรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะ สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานครของ อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี (2560) มีผลวิจัย ที่กล่าวว่าไว้ว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มาดูดวงเพราะมีความรู้สึกเครียดและต้องการที่พึ่งทางใจ

ด้านการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม วัดจากค่าเฉลี่ยแปรผล สรุป ได้ว่า 3 อันดับแรกของระดับ เชื่อมาก ได้แก่ อันดับแรก ด้านความเชื่อในศาสตร์แห่งการทำนาย อันดับที่สอง ด้านความรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะ และด้านความเชื่อว่าหมอดูคือ ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์แห่งการทำนาย

จากพฤติกรรมที่คนเชื่อในศาสตร์แห่งการทำนาย และรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดู คอยชี้แนะ เนื่องจากหมอดูที่คอยให้คำทำนายที่ช่วยเสริมกำลังใจ ช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สามารถ เดินต่อไปในทิศทางที่ถูกที่ควร อันเป็นการมอบทัศนคติเชิงบวกให้กับผู้รับการทำนาย จึงทำให้การ ใ้วางใจในศาสตร์แห่งการทำนายเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้รับการทำนายได้รู้สึกอุ่นใจที่มี คำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะ กล่าวคือ ทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) เป็นความรู้สึก การ ยอมรับความพึงพอใจ ต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดี ดารณี พานทอง (2546) รวมถึงในด้านความเชื่อ นั้น ก็คือ ความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมที่ยกมัน และยอมรับในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจมีเหตุผล หรือไม่มีเหตุผลก็ได้ จากทฤษฎีดังกล่าว ช่วยให้เข้าใจถึงทัศนคติและความเชื่อของผู้ที่ชื่นชอบใน การดูดวงว่ามีหลักแนวคิดใดที่ผู้ใช้บริการ จะเลือกใช้บริการดูดวงเพื่อให้ตนเองสบายใจในทุก ๆ ครั้งที่ได้สนทนาและได้รับคำแนะนำจากหมอดู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันย์สินี ศิลปะวานิชย์ (2559) ที่กล่าวว่า คำทำนายดวงชะตาเป็นหนึ่งในกรอบบางอย่างที่มีผลต่อการตัดสินใจของคน หาก คำทำนายออกมาในทางลบเราพยายามที่จะไม่ให้เหตุการณ์ในอนาคตเป็นไปตามคำทำนายและถ้า คำทำนายออกมาในทางบวกเราจะอยากให้เหตุการณ์ในอนาคตเป็นไปตามคำทำนาย โดยการ กระทำจากตัวเราเอง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้ที่เคยใช้บริการการทำนายโชคชะตาจึงเชื่อว่าหากเหตุการณ์ที่ อยู่ในการทำนายจะเป็นไปตามที่เขาได้วางแผนเอาไว้ และเป็นเรื่องที่ดีที่จะเกิดขึ้นในไม่ช้านี้ ก็จะได้ มั่นใจว่าลงมือลงแรงทำไปแล้วจะได้ผลที่ดีกลับคืนมาอย่างแน่นอน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ คนส่วนใหญ่เชื่อในศาสตร์แห่งการทำนายและรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะ

ผลการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติและความเชื่อ ต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย สรุปได้ว่า เพศและสถานภาพมีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย กล่าวคือ เพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 83.20 และเพศหญิงที่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 82.53 โดยทัศนคติและความเชื่อต่อ การใช้บริการการทำนายโชคชะตาสามารถเชื่อมโยงกับความเชื่อในแห่งศาสตร์การทำนาย นั่นคือ ผู้หญิง มักได้รับการเล็งดู การอบรม ทางด้านสังคม มักถูกตีกรอบมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้ผู้หญิงนั้น

ค้นหาที่พึ่งทางใจ ประกอบกับการเป็นผู้หญิงมีสถานภาพโสด นอกจากญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ก็เห็นจะมีหมอดูนั่นแหละ ที่จะช่วยเป็นที่พึ่งทางใจให้ได้อย่างเต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ นั่นก็เพราะว่า คนไทยส่วนใหญ่ เชื่อในเรื่องศาสนาค่อนข้างมาก และเมื่อยามเกิดทุกข์หรือสุขนั้น จะนึกถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นอันดับแรก ๆ ทำให้การดูดวงเป็นที่นิยมของคนที่ต้องการมีที่พึ่งทางใจ เพื่อให้รู้ว่าตนเองจะต้องทำอะไรและจะต้องดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด ดังนั้นผลของการวิเคราะห์ในวิชัยหัวข้อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทยนี้ สรุปได้ว่า เพศและสถานภาพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา ทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้เป็นแนวทาง และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจใน “ธุรกิจหมอดู” ซึ่งรายละเอียดการอธิบายถึงผลการศึกษาวิจัย มีดังนี้

ด้านความเชื่อในศาสตร์แห่งการทำนาย ด้านความเชื่อว่าหมอดูคือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์แห่งการทำนาย และด้านความรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะจากผลวิจัย พบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เชื่อในเรื่องศาสตร์แห่งการทำนาย โดยมีหมอดูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านศาสตร์โดยเฉพาะเป็นผู้ให้คำทำนาย ซึ่งในการใช้บริการหมอดู จะมีค่าใช้จ่ายในการดูดวงแต่ละครั้ง ตั้งแต่ไม่เกิน 100 บาท ไปจนถึงมากกว่า 1,100 บาท เร็วกว่า ค่าครู ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้กลับมาซึ่งความรู้สึกอุ่นใจที่มีคำทำนายจากหมอดูคอยชี้แนะเพราะไม่ว่าคำทำนายจากหมอดูจะเป็นไปในทางบวก หรือทางลบก็ตาม ผู้ใช้บริการก็ยอมที่จะได้วิธีแก้ไขปัญหา รวมไปถึงหลักการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมที่ควรกับเส้นทางของแต่ละดวงชะตาที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้ทัศนคติและความเชื่อต่อการใช้บริการการทำนายโชคชะตาในสามข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยแปรผลที่จัดอยู่ในอันดับ เชื่อมมาก เท่ากัน

ด้านความเชื่อว่าผลของการทำนายดวงชะตาสามารถบอกถึงเหตุการณ์ในชีวิตของจริงได้จริง ในแง่ของคำทำนายที่ได้รับ ผู้ใช้บริการยอมทราบคืออยู่แล้วถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อจากสถานการณ์ในปัจจุบัน นั่นก็เพราะทุกคนใช้ชีวิตโดยมีการวางแผนอยู่แล้วทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นแผนระยะสั้นหรือแผนระยะยาว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง และสังคม จึงมีผลให้ด้านความเชื่อว่าผลของการทำนายดวงชะตาสามารถบอกถึงเหตุการณ์ในชีวิตของจริงได้จริง มีค่าเฉลี่ยแปรผลที่จัดอยู่ในอันดับ เชื่อมปานกลาง

วิกิพีเดีย (2558) ด้านความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ เชื่อมโยงกับความเชื่อแห่งศาสตร์การทำนาย อ้างอิงจากนักมานุษยวิทยาชาวโปแลนด์ มัลลินาฟสกี ได้กล่าวไว้ว่า ไสยศาสตร์เป็นกระบวนการทำงานของจิตว่าเป็นตัวอย่างที่แสดงถึงความมีอำนาจของจิตใจเหนือสภาวะ

ทางร่างกาย ตามทฤษฎีปลดปล่อยและควบคุมความวิตกกังวล มนุษย์จะเข้าไปพึ่งความเชื่อทางไสยศาสตร์ เมื่อมีความรู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อมีภัยที่อาจเกิดขึ้น และเมื่อไม่สามารถทำอะไรอย่างอื่นได้ ย้อนกล่าวไปถึงในสมัยอดีตกาล ได้มียุคโศกกลางในสมัยโบราณก่อนที่จะมียุคของปรัชญา และต่อด้วยยุคค้นคว้า ดังนั้นจะบอกปิดในเรื่องของไสยศาสตร์ว่าไม่มีเสียเลยนั้นก็เห็นจะไม่ได้ แต่ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไป มนุษย์เราเชื่อว่าทุกสิ่งนั้นมีที่มาที่ไป มีเหตุและผลในทุก ๆ เรื่องราว ด้านความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ จึงมีค่าเฉลี่ยแปรผลที่จัดอยู่ในอันดับเชื่อปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างตามรูปแบบหัวข้อวิจัย ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพไปพร้อม ๆ กัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบถึงความสอดคล้อง และความแตกต่างที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์งานวิจัยไว้

2. ควรเก็บแบบสอบถามจากสถานที่จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนต่อการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

3. ควรศึกษาแบบเจาะรายละเอียดด้านหัวข้อของแต่ละรูปแบบการทำนายดวงชะตา เพื่อทราบข้อมูลที่ชัดเจนว่า การใช้บริการการทำนายโชคชะตาของคนไทยการทำนายแบบใดได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะเหตุใด และการทำนายแบบดังกล่าวมีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดกับกระบวนการตัดสินใจของคนไทยในปี 2020

4. ควรเลือกใช้เครื่องมือวิจัยอื่น ๆ ในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เนื่องจากทุกเครื่องมือวิจัย มีประสิทธิภาพที่แตกต่างกัน ผลที่ออกมาในแต่ละเครื่องมือย่อมแตกต่าง และอาจได้ข้อเปรียบเทียบที่ชัดเจนอันเป็นผลดีต่องานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กันย์สินี ศิลปาวณิชย์. (2559). ผลของคำทำนายดวงชะตาที่มีต่อการตัดสินใจในการเสี่ยงโชค.

สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2562, จาก <http://cbee-chula.com/wp-content/uploads/2017/07/%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%8A%E0%B8%B0%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%AA%E0>

%B8%B4%E0%B8%99%E0%B9%83%E0%B8%88%E0%B9%83%E0%B8%99%E0%
B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%B5%E0%
B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B9%82%E0%B8%8A%E0%B8%84_%E0%
B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9BFull.pdf

จุฑารัตน์ หวังเจริญ. (2562). *แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

ชุตินา ประภาสวุฒิสาร. (2558). *ค้นหาคำตอบ 'ผู้หญิงทำไมชอบดูดวง'*. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.posttoday.com/life/healthy/353889>

ณภัทร ภูทับทิมทอง. (2562). *ข้อดีของการดูดวงออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2562, จาก <http://www.kettarot.com/education-astrology/%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%94%E0%B8%B5%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%94%E0%B8%B9%E0%B8%94%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%AD%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B9%84%E0%B8%A5%E0%B8%99/>

ณัฐชัย อยู่ยืนนาน และเกริกฤทธิ์ อัมพะวัต. (2559). *พฤติกรรมการใช้บริการพยากรณ์โชคชะตาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*. สืบค้นเมื่อ 29 พฤษภาคม 2562, จาก http://www.northern.ac.th/north_research/p/document/file_14912758600.pdf

คารณี พานทอง. (2546). *ทฤษฎีการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ถวัลรัตน์ กัลชาญกิจ. (2558). *บุคลิกภาพผู้บริหาร โภค ความเชื่อ โชคลางและพฤติกรรมการณ์ซื้อเครื่องประดับหินสีมงคล*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

วงนา วรรณยางกูร. (2562). *“แค่สันติสุขและความมั่นคง” ชายแดนใต้กับการแก้ปัญหาที่ไม่พูดถึงสาเหตุ*. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2562, จาก <https://www.the101.world/peace-process-in-deep-south>.

วิกิพีเดีย. (2558). *ความคิดเชิงไสยศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 31 ธันวาคม 2562, จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%84%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B9%80%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B9%84%E0%B8%AA%E0%B8%A2%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C>

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2551). *ธุรกิจหมอลูกปี 51- ปี 52: ลูกค้าใช้บริการเพิ่ม...แต่เม็ดเงินรวมชะลอตัว*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2562, จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/18112.aspx>

สิงห์โต สุริยาอารักษ์. (2553). *โหราศาสตร์ไทย เรียนด้วยตนเอง*. สืบค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2561, จาก <http://www.horawej.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=189124&Ntype=34>

สุดถนอม เอี่ยมละออ. (2558). *การศึกษาวิธีดำเนินธุรกิจและปัจจัยความสำเร็จด้านโหราศาสตร์ประเภทไฟิปซีในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์มหาวิทาลัยบูรพา, ชลบุรี.

อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี. (2559). *การรับรู้ การเสพติดและผลกระทบจากการดูดวง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

อัครกิตติ์ สินธุวงศ์ศรี. (2560). *พฤติกรรมการดูดวงของคนเมืองในเขตกรุงเทพมหานคร*. *วารสารวิจัยสังคม*, 40(1), 201-225.